12.4.2021

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
VNS 3/2020 vp / Asiantuntijalausunto

Gasum Oy:n asiantuntijalausunto: Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta Kohti hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa.

Gasum kiittää mahdollisuudesta esittää asiantuntijalausunto asiakohdassa mainitussa asiassa. Esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Valtioneuvoston selonteko nostaa useissa kohdissa esille uusiutuvan biokaasun ja sen tuomat mahdollisuudet Agenda 2030:n toimeenpanossa. Kuten selonteostakin ilmenee, biokaasu tuo mahdollisuuksia kiertotalouden ja vähäpäästöisyyden edistämiseksi useilla eri sektoreilla. Biokaasusta puhuttaessa ei siten tulisi keskittyä vain energianäkökulmaan vaan koko tuotantoprosessin eri osa-alueiden tuomiin hyötyihin.

Biokaasun tuotanto on mainio esimerkki järkiperäisestä paikallisesta kiertotaloudesta. Biokaasulaitoksilla tehdään uusiutuvaa polttoainetta paikallisista biohajoavista jätteistä, jotka ovat aiemmin päätyneet kompostiin, kaatopaikoille tai jätteenpolttolaitoksiin sekä sivuvirroista, joita ei ole ennen hyödynnetty laajemmin energian tuotannossa. Biohajoavan jätteen ja sivuvirtojen mädätys mahdollistaa paitsi biokaasun hyödyntämisen energiana, myös ravinteiden palauttamisen lannoitteeksi ravintoketjuun tai teollisuuden tarpeisiin.

Siirtymä liikenteen vaihtoehtoisiin vähäpäästöisiin käyttövoimiin tapahtuu parhaillaan nopeasti ja biokaasun merkitys liikennepolttoaineena on vahvassa kasvussa. Biokaasun liikennekäyttö tarjoaa jo tänään henkilöautoilijoille sekä joukko- ja jakeluliikenteelle mahdollisuuden puhtaampaan liikkumiseen ja kaasukäyttöisten ajoneuvojen määrä onkin lähes nelinkertaistunut viimeisten kolmen vuoden aikana. Uusiutuva biokaasu on keskeisessä asemassa liikenteen päästöjen vähentämisessä ja viime vuonna biokaasun osuus Suomessa myytävästä liikennekaasusta oli jo yli 50 prosenttia. Uusiutuva biokaasun tuotantopotentiaali Suomessa on merkittävä ja nykyisin tunnistetutulla potentiaalilla voitaisiin kattaa yli viidennes maantieliikenteen energiankäytöstä. Hankintatuki raskaan liikenteen kaasukäyttöisille ajoneuvoille, tuki tankkausinfrastruktuurin rakentumiselle sekä ennakoitava polttoaineverotus ovat toimenpiteitä, joilla biokaasun liikennekäyttöä edistetään jatkossakin tehokkaasti.

Selonteko nostaa useassa kohdassa esille ravinnekierrätyksen merkityksen ja erityisesti tarpeen vähentää vesistöille aiheutuvaa ravinnekuormitusta. Biokaasun tuotanto onkin keskeisessä asemassa kierrätysravinnemarkkinan kehittymisessä ja ravinnekuormituksen vähentämisessä. Erityisen tärkeää olisi kyetä ohjaamaan eläinten lantaa biokaasun tuotantoon. Suomessa syntyy vuosittain kotieläinten lantaa noin 15 miljoonaa tonnia ja suuri osa tästä lantamäärästä levitetään kotimaisille pelloille. Usein kasvavia lantamääriä varten on myös raivattava uusia peltoalueita. Ohjaamalla lanta biokaasun tuotantoprosessiin voidaan tehokkaasti vähentää lannan biologisesta hajoamisesta syntyvän haitallisen metaanin vapautumista ilmakehään, vähentää pelloille levitettävän lannan määrää ja siten ehkäisemään lannan aiheuttamaa ylimääräistä ravinnekuormitusta vesistöihin, erityisesti Itämereen. Lisäksi biokaasuprosessin myötä syntyvä mädätysjäännös, joka sisältää kierrätysravinteina typpeä, fosforia ja kaliumia, voidaan käyttää tehokkaasti maatalouden luomulannoitteena. Prosessissa syntyvä biokaasu voidaan käyttää liikenteen uusiutuvana polttoaineena.

Selonteossa mainittua ravinnekierron toimenpidekokonaisuutta tulisikin edistää kansallisesti nykyistäkin määrätietoisemmin ja saattaa käytäntöön jo linjatut toimenpiteet ja eri tukimekanismit. Näin kotimainen biokaasuala voi osaltaan auttaa entistäkin laajemmin Suomea saavuttamaan Agenda 2030:ssa asetettuja tavoitteita.

Kunnioittavasti,

Juha Ala-Huikku
Yhteiskuntasuhdejohtaja
Gasum Oy